

Warszawa, dnia 4 listopada 2008 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

*ul. Sniadeckich 10, 00-656 Warszawa
tel.: 022 696 55 44, fax: 022 629 60 79*

ZBIA/500/58-1/2008/KC

**Szanowna Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej**

Szanowne Pani Minister,

Zwracam się do Pani Minister z prośbą o podjęcie działań zmierzających do podniesienia kryterium dochodowego, uprawniającego do ubiegania się o świadczenia rodzinne.

Informuję w związku z tym, że napływają do mnie liczne informacje od rodzin, których sytuacja życiowa jest bardzo ciężka. W wielu z nich wychowywane są dzieci niepełnosprawne. Rodziny te nie mogą liczyć na żadną pomoc, z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 z późn. zm.), która obowiązuje od dnia 1 maja 2004 r. zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności (...) zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 583 zł.

Przepisy powyższej ustawy w art. 18 ust. 1 stanowią, że kwoty będące kryterium dochodowym oraz wysokość świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

Niestety rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. *w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych* (Dz. U. Nr 130, poz. 903) wprowadziło jedynie nowe wysokości: zasiłku rodzinnego, pielęgnacyjnego, dodatków do zasiłku rodzinnego, pozostawiając bez zmian kryterium dochodowe uprawniające do skorzystania ze świadczeń rodzinnych.

Próg dochodowy, będący podstawowym warunkiem otrzymania świadczeń nie uległ zmianie od wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Tak niskie kryterium dochodowe na osobę w rodzinie powoduje, że pomoc otrzymują tylko osoby skrajnie ubogie. **Utrzymywanie progu dochodowego na niezmiennym poziomie oznacza drastyczne zmniejszenie się kręgu uprawnionych i faktyczne obniżenie standardu świadczonej pomocy.**

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że liczba wypłaconych zasiłków rodzinnych wciąż spada, przykładowo w 2005 r. (w tys.) wypłacono 5192,8 zasiłków, natomiast w 2006 r. już tylko 4595,4.

Obawiam się, że przedstawione dane są nie tylko wynikiem poprawy poziomu życia polskich rodzin, ale także stałej od ponad czterech lat wysokości progu dochodowego.

System świadczeń rodzinnych stanowi podstawowy instrument polityki rodzinnej. Dlatego też świadczenia rodzinne, powinny być jak najlepiej wykorzystane do realizacji jej celów, do których należy przede wszystkim tworzenie warunków dla powstania i rozwoju rodziny, a zwłaszcza dla prawidłowego wypełniania jej funkcji.

W związku z powyższym, mając na względzie zapewnienie polskim dzieciom godnych warunków socjalnych, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69) zwracam się do Pani Minister z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zmiany rozwiązań w zakresie uprawnień do korzystania ze świadczeń rodzinnych.

Z wyrazami szacunku
Marek Szczygielski

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

DSR-I-0700-1-20-MD-08

Warszawa, dnia 27 listopada 2008 r.

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Odpowiadając na Pana pismo, znak ZBIA/500/58-1/KC z dnia 4 listopada 2008 roku, w sprawie podjęcia działań zmierzających do podniesienia kryterium dochodowego, uprawniającego do ubiegania się o świadczenia rodzinne, uprzejmie informuję:

W chwili obecnej trwają już prace związane z przyszłoroczną weryfikacją kwot kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwot poszczególnych świadczeń, w tym świadczeń skierowanych do rodziców wychowujących niepełnosprawne dzieci. Zgodnie bowiem z art. 18 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r., Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwoty poszczególnych świadczeń, podlegają weryfikacji co 3 lata. Ostatnia ustawowa weryfikacja miała miejsce 1 września 2006 r. Uległy wówczas podwyższeniu wysokości tylko niektórych świadczeń rodzinnych, w tym m.in. zasiłku pielęgnacyjnego i dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Najbliższa weryfikacja kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwot poszczególnych świadczeń rodzinnych przewidziana jest w II półroczu 2009 r. Zważywszy na skalę inflacji - jaka miała miejsce od 2004 r., tj. od wejścia ustawy w życie - oraz na inne wskaźniki makroekonomiczne, podniesienie kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwot poszczególnych świadczeń, w tym szczególnie świadczeń związanych z niepełnosprawnością dzieci, staje się koniecznością.

Nowe kwoty kryteriów i kwoty świadczeń rodzinnych ustalane są z uwzględnieniem wyników badań progu wsparcia dochodowego rodzin, przeprowadzanych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Metodę badań progu wsparcia dochodowego rodzin określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 25 kwietnia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania progu wsparcia dochodowego rodzin (Dz.U. z 2005r., Nr 80, poz. 700). Próg wsparcia dochodowego rodzin jest ustalany na podstawie badania przeprowadzonego metodą ekspercko-empiryczną. Przy badaniu progu wsparcia dochodowego rodzin uwzględnia się:

- zestaw towarów i usług w podziale na następujące grupy wydatków: żywność, mieszkanie, odzież i obuwie, higiena i ochrona zdrowia, edukacja, transport i łączność, kultura, sport i wypoczynek;
- normy spożycia i użytkowania towarów i usług uwzględnionych w badaniu, ustalone metodą ekspercką i zweryfikowane na podstawie badania poziomu wydatków gospodarstw domowych z II kwintyla rozkładu dochodów;
- poziom cen.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość zasiłku rodzinnego w wyniku przeprowadzonej w 2009 r. weryfikacji, nie może być niższa niż 40 % wartości koszyka żywnościowego dla danej grupy wieku ustalonej w badaniach progu wsparcia dochodowego rodzin. (W 2006r. przyjęte kwoty zasiłku rodzinnego były na poziomie ok. 32 % koszyka żywnościowego).

Niezależnie od prac związanych z ustawową weryfikacją kryteriów dochodowych i wysokości świadczeń rodzinnych, w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są analizy związane z przygotowaniem projektu założeń nowych rozwiązań prawnych, mających na celu szersze wsparcie dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi na utrzymaniu, w szczególności zaś zmianę warunków przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego i opłacania przez budżet państwa składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne za beneficjentów tego świadczenia.

MINISTER

Jolanta Fedak

Sprawę prowadzi:
Mariusz Dąbrowski
Tel. 55-10-241